

Kulturskoleplan – förslag

Kulturförvaltningen har tagit fram ett förslag till en kulturskoleplan enligt uppdraget i Stockholms stads budgetar för 2024 och 2025. Syftet med planen är att definiera Kulturskolans roll i den kommunala verksamheten, samt att ligga till grund för dess utveckling på kort och lång sikt.

Innehåll

1. Inledning	3
2. Kulturskolans grund	4
Uppdrag	4
Roll	4
Löfte till barn och unga	5
Kärnvärden	6
3. Kulturskolan idag	7
4. Kulturskolans utveckling	8
Kulturskolans utvecklingsområden 2026–2030.....	8
Så här har planen tagits fram	12

1. Inledning

Det du nu håller i din hand är Stockholm stads kulturskoleplan. En plan som vi alla inom Kulturskolan Stockholm tagit fram tillsammans – med hjälp av barn, unga, vårdnadshavare och andra viktiga aktörer i vår omvärld.

För första gången någonsin formuleras Kulturskolan Stockholms uppdrag och roll i ett styrdokument som ska gälla över tid. Syftet med planen är att stärka Kulturskolans förutsättningar för en långsiktigt stabil verksamhet och att tydliggöra verksamhetens inriktning framåt.

Kulturskoleplanen är resultatet av ett uppdrag från Stockholms kommunfullmäktige i stadens budgetar för åren 2024 och 2025.

I kapitlet *Kulturskolans grund* definieras grunderna för Kulturskolans verksamhet. Kapitlet *Kulturskolans utveckling* innehåller de utvecklingsområden som Kulturskolan kommer att fokusera på de närmaste fyra åren.

Arbetet med att ta fram kulturskoleplanen har inneburit en värdefull möjlighet för hela Kulturskolan att under drygt ett års tid arbeta fokuserat med verksamhetens roll och inriktning med utgångspunkt i barn och ungas önskemål och behov. Vi har gjort intervjuer, ringt invånare och ställt frågor, skickat ut enkäter, haft workshoppar och personalkonferenser, sammanställt statistik och mycket mer.

Utifrån den kunskap som samlats in har Kulturskolans ledningsgrupp, som består av avdelningschefen och alla enhetschefer, i flera steg gjort sin analys och formulerat kulturskoleplanen. Syftet med denna breda arbetsprocess har varit att formulera en kulturskoleplan som inspirerar och får betydelse för såväl oss som jobbar med och ansvarar för Kulturskolans verksamhet, som för alla dem som verksamheten finns till för.

Planen kommer att användas för att utveckla Kulturskolans verksamhet och säkerställa att Stockholms barn och unga kan mötas på lika villkor och utvecklas inom olika konstnärliga uttrycksformer i decennier framöver.

Med ”Kulturskolan” avses i denna text Kulturskolan Stockholm.

2. Kulturskolans grund

Uppdrag

Kulturskolan har sitt uppdrag av Stockholms stads kommunfullmäktige. Kulturskolan ska vara en kreativ fristad, en plats för kultur, lust, glädje och nyfikenhet för alla Stockholms barn och unga. En plats där barn och unga kan utforska sina förmågor tillsammans med andra, utvecklas som skapande individer och stärka sin tro på sig själva.

Kulturskolan ska vara en tillgänglig och trygg plats där barn och unga kan träffa varandra och skickliga pedagoger i konstnärligt lärande och skapande. Kulturskolan ska erbjuda kurser och aktiviteter och bidra till en meningsfull fritid under hela kalenderåret. Barn och unga ska ha samma möjligheter att upptäcka, prova på och utveckla sitt eget skapande oavsett förkunskaper eller var i staden de växer upp.

När barn och unga växer med kultur så växer Stockholm.

Roll

Kulturskolan drivs i kommunal regi och är en viktig del av välfärden i Stockholm. Den arbetar med utgångspunkt i FNs barnkonvention och i lagstiftningen om barn och ungas rätt till kultur. Kulturskolan är en ovärderlig aktör i stadens infrastruktur för kultur och en del i det ekosystem som bidrar till att skapa en meningsfull fritid och ett gott liv för stadens barn och unga. Med en bred rekrytering av deltagare bidrar också Kulturskolan till de förutsättningar som gör att samhället så småningom får konstnärer som håller hög kvalitet i sitt konstnärskap.

I Kulturskolan får barn och unga upptäcka och utvecklas inom olika kreativa och konstnärliga uttryck i kurser och aktiviteter. Dessa leds av kulturskolepedagoger med såväl pedagogisk erfarenhet som fördjupade kunskaper inom sitt ämne.

Kulturskolan ger barn och unga möjligheter att skapa ett liv med kultur. Stockholms barn och unga ska kunna ta del av Kulturskolan på olika sätt, så länge de vill under hela sin uppväxt. Deltagandet ska vara meningsfullt här och nu och samtidigt bidra till att berika deras liv inför framtiden.

Löfte till barn och unga

I Kulturskolan får barn och unga möjlighet till konstnärligt lärande och skapande under en viktig tid i sina liv. Kulturskolan strävar efter att ge dem som deltar möjlighet att:

Utforska olika konstnärliga ämnen

I Kulturskolan får barn och unga utforska olika konstnärliga ämnen med professionell vägledning och undervisning. Med färger, toner, röst och kropp som verktyg får de utvecklas i sitt lärande och skapande. De får möjlighet att öva teknik, koncentrationsförmåga och tålmod. De får utveckla sina förmågor och färdigheter samt använda sin konstnärliga röst.

Vidga sina horisonter

Kulturskolan introducerar barn och unga till olika konstformer och uttryckssätt. Med utgångspunkt i lärande och skapande inom konstnärliga ämnen kan de bilda sig och utveckla sig och sin förmåga att se samhället och världen ur nya perspektiv. De får också tillfälle att uppleva såväl olika sociala sammanhang som olika platser runt om i staden, och möjlighet att fördjupa sitt lärande och skapande.

Beröras och inspireras av konst och kultur

Kulturskolans verksamhet ger barn och unga många möjligheter att möta känslor. De blir berikade av konstens och kulturens förmåga att beröra emotionellt. Deltagarna kan bli inspirerade, utveckla sin självkänsla och öka sin inlevelseförmåga.

Vara en del av något större och att våga ta plats

I Kulturskolan ingår deltagarna i en gemenskap och delar sina intressen med andra. De blir sedda och hörda av varandra. De får utifrån sina förutsättningar träna på att samarbeta och samspela med andra i en grupp. De får träna på att vara lyhörda men också på att våga ta plats.

Växa med kultur

I Kulturskolan blir barn och unga utmanade och stöttade i sin utveckling. De får experimentera och lära. De får öva på att tro på sina idéer och samtidigt lyssna på andras. De får möjlighet att känna sig stolta över sitt eget och gruppens arbete. I Kulturskolan växer barn och unga med kultur.

Kärnvärden

Vi i Kulturskolan arbetar i enlighet med de styrdokument som finns i Stockholms stad vad gäller förväntningar på chefer och medarbetare. Vi som arbetar inom Kulturskolan ger barn och unga goda möjligheter att utifrån sina individuella förutsättningar lära och utvecklas inom konstnärliga ämnen. Vi vill att följande kärnvärden ska genomsyra vår verksamhet.

Skaparglädje

- Vi uppmuntrar till utforskande, nyfikenhet och glädje i all vår verksamhet.
- Vi stimulerar barn och unga genom att vara inspirerande förebilder.

Lärande

- Vi tillämpar en pedagogik som präglas av nyfikenhet och som ger barn och unga möjlighet att påverka sitt deltagande.
- Vi delar kompetens, kunskap och erfarenheter med varandra för att själva utvecklas och kunna bidra till barn och ungas intressen och utveckling.

Trygghet

- Vi arbetar aktivt och strukturerat för att vara inkluderande.
- Vi bemöter alla likvärdigt och respektfullt.

Gemenskap

- Vi bidrar till verksamheten genom att fokusera på såväl det individuella, som på det gemensamma och bidrar till helheten.
- Vi är vänliga mot, uppmuntrar och stöttar varandra.

Förmåga

- Vi tror på allas förmåga och möter våra deltagare med utgångspunkt i deras egna förutsättningar och målsättningar.
- Vi stödjer och uppmuntrar barn och unga att använda sin fantasi, skapandekraft och kreativitet.

3. Kulturskolan idag

Stockholms stad har en kulturskola i världsklass. Kulturskolan är en institution som funnits i olika former runt om i Sverige sedan 1940-talet. Den är en grundsten i Stockholms och många andra städers kulturella infrastruktur. Dagligen möter stockholmare i åldern 6 till 22 år Kulturskolans medarbetare för att skapa och utöva kultur.

Kulturskolan har sedan starten erbjudit kurser inom olika kulturområden. Idag verkar Kulturskolan inom områden såsom musik, dans, cirkus, konst, media, teater och musikal. Under senare år har Kulturskolan även utvecklat sitt utbud inom till exempel spelskapande, gatukonst och flera andra kulturuttryck.

Kulturskolan finns i samtliga elva stadsdelsområden i Stockholms stad och erbjuder aktiviteter i många olika format. På fritiden deltar barn och unga i korta och långa bokningsbara kurser och i öppen verksamhet utan föransökan. Den största delen av verksamheten är de långa kurserna, som också möjliggör kontinuerligt lärande och utveckling. Den öppna verksamheten sker ofta i samverkan med stadsdelsförvaltningar och andra organisationer. Många deltar också genom olika former av samverkan med skolan – här når Kulturskolan många deltagare som annars inte skulle hitta till verksamheten under sin fritid. Kulturskolan erbjuder alltifrån nybörjarkurser och prova på-tillfällen till avancerade program.

Det råder igen tvekan om att de som tar del av Kulturskolans verksamhet har stor glädje av den. Det ser medarbetarna dagligen i sina möten med barn och unga och det syns också i Kulturskolans årliga deltagar- och vårdnadshavarundersökningar.

Utmaningen för Kulturskolans utveckling av verksamheten är att göra utbudet tillgängligt och relevant för alla barn och unga i Stockholm, på lika villkor. Att skapa förutsättningar för fler att delta, och för ett jämlikt och jämställt deltagande.

Idag är pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar samt barn och ungdomar med funktionsnedsättning underrepresenterade i verksamheten. Andelen barn och unga som deltar varierar även mellan olika stadsdelar.

4. Kulturskolans utveckling

Kulturskolans utvecklingsområden 2026–2030

För att skapa förutsättningar för fler att delta och för att främja ett jämlikt och jämställt deltagande kommer Kulturskolan att fokusera på fem övergripande utvecklingsområden. Utvecklingsområdena kommer att styra Kulturskolans prioriteringar i verksamhetsplaner och budgetar samt integreras i ordinarie system för styrning och uppföljning.

1. Kulturskolan ska vara attraktiv för och känd av alla barn och unga inom Kulturskolans åldersspann

Kulturskolan har som uppgift att sänka trösklar, öppna dörrar och ge nycklar till kulturen till alla barn och unga i Stockholm. Kulturskolans utbud ska upplevas som attraktivt av Stockholms barn och unga. Genom att vara lyhörda och lyssna på barn och unga utvecklar Kulturskolan grunden för ett breddat och mer inkluderande utbud som lockar fler. Kulturskolan behöver utveckla sin förmåga att fånga upp och stötta det som barn och unga är intresserade av, eller ännu inte vet att de skulle kunna vara intresserade av.

Kulturskolan ska också vara synlig och känd av barn, unga, vårdnadshavare och andra vuxna i barns närhet. För det krävs utåtriktat arbete i många olika kanaler och med särskilt fokus på de grupper som Kulturskolan idag inte når i tillräcklig utsträckning. De kurser och aktiviteter som Kulturskolan erbjuder ska vara kända. De barn och unga som väljer att göra andra saker på sin fritid ska känna till att de skulle kunna välja Kulturskolan.

Strategierna för att nå målsättningen är *samskapande* – att skapa möjligheter för barn och unga att påverka utbudets utformning, och *kommunikation* – att ha en kommunikation som når alla barn och unga i Stockholm.

Åtaganden:

- Kulturskolan ska fortsätta att utveckla arbetet med barn och ungas delaktighet och inflytande och vara en föregångare inom staden i sitt sätt att utveckla verksamheten tillsammans med barn och unga.
- Kulturskolan ska såväl internt som i sin kommunikation tydliggöra sin roll och funktion som aktör i stadens infrastruktur kring att skapa en meningsfull fritid för stadens barn och unga.

- För att nå ut till barn och unga ska Kulturskolan satsa på och utveckla kommunikation som tilltalar och når fram till prioriterade målgrupper.
- För att öka kännedomen om verksamheten ska Kulturskolan satsa på att vara synlig på platser där barn och unga befinner sig – exempelvis i skolan – samt använda egna evenemang, kurser och aktiviteter för att öka synligheten.
- För att vara tillgänglig ska Kulturskolan ha ett fortsatt starkt fokus på att utveckla ändamålsenliga kontakt- och informationsytor.

2. Kulturskolan ska vara tillgänglig för alla som vill delta

Kulturskolan ska vara öppen och tillgänglig på lika villkor för alla barn och unga. Kulturskolan behöver erbjuda olika verksamheter, på olika tider och i olika format för att tillgodose så många behov som möjligt. Kulturskolan behöver skapa fler och mer dynamiska vägar för barn och unga att både hitta in i och ta del av verksamheten, men också för att ta sig vidare i sitt lärande och skapande.

Strategin för utvecklingsområdet är *bredd* – att möjliggöra olika typer av deltagande för att tillgodose barn och ungas behov och som skapar vägar in i Kulturskolan för så många som möjligt.

Åtaganden:

- För att kunna säkerställa en ändamålsenlig balans och resursfördelning ska Kulturskolan tydligare definiera syftet och målgrupperna för sina olika verksamhetsformat: kursverksamhet som kräver föransmälan (med och utan avgifter), öppen verksamhet som inte kräver föransmälan och verksamhet i samverkan med skolan.
- Kulturskolan ska skapa en struktur för hur verksamhetsformaten ska dimensioneras och förläggas över kalenderåret för att på bästa möjliga sätt vara tillgänglig för barn och unga.
- För att öka andelen barn och unga ur underrepresenterade grupper ska Kulturskolan särskilt sammanställa sin kunskap om vilka hinder och möjligheter som finns för deltagande och tydliggöra dessa, samt initiera ett utvecklingsarbete i syfte att öka andelen som deltar från dessa grupper.
- För att bredda utbudet utifrån barn och ungas intressen och den digitala utvecklingen kommer Kulturskolan fortsätta att satsa på att utforska och använda de möjligheter som den digitala tekniken skapar.
- För att säkerställa kvalitet och tillgänglighet behöver Kulturskolan arbeta för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler och tillgång till den utrustning som olika kurser och aktiviteter behöver.
- För att underlätta för barn och unga att ta sig till Kulturskolan, röra sig inom den och sedan vidare – ska Kulturskolan utveckla en lotsande roll. I rollen ingår att visa vägar både inom den egna verksamheten och till andra kulturaktörer för barn och unga.

3. Kulturskolans arbete tillsammans med andra ska stärka barn och ungas möjligheter till ett liv med kultur

Kulturskolan arbetar tillsammans med en stor mängd aktörer som på olika sätt bidrar till barn och ungas kulturskapande. Tillsammans med andra kan Kulturskolan vidga och utöka möjligheterna för barn och ungas lärande och skapande. Med gemensamma krafter ökar möjligheten att bidra till jämlik tillgång till kultur och en meningsfull fritid. För att använda resurserna på bästa sätt för Stockholms barn och unga ska Kulturskolans former för samverkan och samarbete med andra vara ännu mer målinriktade och ske med siktet inställt på att stärka barn och ungas möjligheter till ett liv med kultur.

Strategin för att nå målsättningen är *fokus* – att fokusera på den samverkan som stödjer inriktningen i denna plan.

Åtaganden:

- Kulturskolan ska ta fram en strategi för samarbeten och samverkan som stödjer inriktningen i denna plan, ger en gemensam struktur för planering och genomförande samt en gemensam form för löpande analys och uppföljning av effekter av samarbeten och samverkan.
- För att ge fler barn och unga möjlighet att ta del av verksamheten ska Kulturskolan utöka samverkan med skolan, stadsdelarnas fritidsverksamheter och biblioteken.
- För att stödja barn och unga, ska Kulturskolan utveckla strategisk samverkan och samarbeten som fungerar som bryggor till andra kulturaktörer när deltagare vill ta sig vidare i sitt lärande och skapande.

4. Kulturskolan ska ha den kompetens som behövs för att arbeta i enlighet med kulturskoleplanen

Medarbetarnas kunskap, kompetens och engagemang är en grund för Kulturskolans verksamhet. Att förvalta och utveckla denna resurs är avgörande för att kunna fortsätta erbjuda en kulturskoleverksamhet av hög kvalitet som också är attraktiv för Stockholms barn och unga. Utvecklingsmöjligheter är också centralt för att attrahera och bibehålla hög kompetens inom verksamheten.

Strategin för utvecklingsområdet är att *investera i medarbetare* – att förvalta, förnya och dela kompetens för att alla medarbetare ska stimuleras och utvecklas i sina roller.

Åtaganden:

- För att löpande kunna dela kunskaper och erfarenheter ska Kulturskolan vidareutveckla formerna för fortbildning samt vidareutveckla gemensamma metoder för organisatoriskt lärande mellan kollegor.
- Kulturskolans arbete med kompetensförsörjning ska utgå från kulturskoleplanens utvecklingsområden.

5. Kulturskolan ska ha interna processer som främjar jämlikt deltagande och hög kvalitet

Systematisk utveckling av verksamheten är centralt för att upprätthålla kvalitet och hög relevans. Kulturskolan behöver säkerställa ändamålsenliga metoder för lärande inom organisationen och verksamhetsutveckling.

Strategin för att nå målsättningen är *uppföljning* – att vara en evidensbaserad och lärande organisation med ett tydligt ramverk för uppföljning som säkerställer och stödjer verksamhetens inriktning.

Åtaganden:

- För att säkerställa en verksamhetsutveckling som främjar jämlikt deltagande och hög kvalitet ska Kulturskolan satsa ännu mer på att följa upp verksamhetens resultat och dess effekter på kort och lång sikt. Kulturskoleplanen kommer att kompletteras med ett ramverk för att mäta och följa upp resultat, effekter och kvalitet.
- För att säkerställa att utvecklingsprojekt svarar mot verksamhetens och deltagarnas behov ska Kulturskolan ta fram en enhetlig struktur för hur projekt initieras, genomförs och följs upp för att bidra till verksamhetens utveckling.

Så här har planen tagits fram

Kulturskoleplanen är resultatet av en omfattande och samskapande process i Kulturskolan Stockholm. Arbetet med att formulera planen har letts av Kulturskolans ledningsgrupp med stöd av en processledare. Arbetet har innehållit följande steg:

1

Förstå

Inhämta kunskap och erfarenheter från Kulturskolans medarbetare via workshoppar, enkäter och möten. Sammanställa och inhämta kunskap om barn och ungas önskemål och behov samt om verksamheten i nuläget. Samtala med aktörer i Kulturskolans omvärld.

2

Formulera

Analysera och bearbeta det insamlade materialet och påbörja arbetet med att formulera planen. Inhämta alla medarbetares synpunkter på textförslag och sedan ta med dem i arbetet med att färdigställa planen.

3

Förankra

Förbereda beslut i kulturnämnden och därefter i kommunfullmäktige. Förankra den beslutade planen inom Kulturskolan och med aktörer i Kulturskolans omvärld.